

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: -

Cím: *Éhes város.*

Forrás: *Népszava.*

Bp.

(Hely)

1915. 129

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

"1915"

Személy

Az éhes város.

A háboru minden nyomorúságát és siral-
mát Budapesten kell elszenvedni. Az új kor-
szak, amely a fővárosban Bárczyval kezdő-
dött, nagy szociális átalakulást ígért és
a városi kormányzat az egész világon eldi-
csekedett azzal, hogy a főváros milyen kis-
lakásokat és iskolákat épít, a főváros népé-
nek gyönyörűségére.

A háboru kezdete óta azonban a városi
szociálpolitika teljesen csődöt mondott. A
főváros tanácsának működését *csak rosszul*
sikerült plakátok hirdették, de egyebekben
minden ment a maga útján, olyan módon,
hogy a főváros *az uzsorások mindenféle*
váltságának valóságos eldorádója lett.

El sem hinné az ember, hogy ebben a
városban olyan bizottság is létezik, amely-
nek az a feladata, hogy a közéleti életéről
gondoskodjék. Amikor annakidején a sze-
gényebb lakosság egész éjjeleket töltött el a
boltok előtt, akkor azzal mentegődztek,
hogy *a kormány okozta a bajokat*, mert a
főváros még idejében akart lisztről gondos-
kodni, de ezt a kormány meggátolta.

Azután jött a huszdekás bölcsesség, amely
olyan kitűnően sikerült, hogy a munkáscsa-
ládok most már tésztát sem ehetnek, hanem
főelelmüket a hihetetlenül gyalázatos kevert
kukoricamassza adja. *Aki gondoskodott*
magáról, annak van elég lisztje, mert a vá-
rosi tanács úgy okoskodott, hogy a készlete-
ket nem kell rekvirálni. Ilyen módon azok,
akiknek elegendő nullás és más lisztjük van,
nem zúgolódnak, hanem *mulatnak a husz-*
dekás lisztadagokon. Ha mindenkinek el-
vették volna a lisztjét és a vagyonosabb pol-
gárságnak is a husz deka kevertliszten kel-
lene élnie, *akkor már régen a pokolba ker-*
gették volna Folkusházy urat a huszdekás
ötletével együtt.

Igy azonban csak a szegények kinlódnak,
csak azok koplalnak. Ezeknek az osztá-
lyoknak nincsen szavuk a városnál és nem
tarthatnak tüntetéseket a városi gazdálko-
dás ellen, *mert a kivételes törvények csak*
Bárczy urnak engedik meg, hogy plakáto-
kat szerkesszen és körmeneteket tartson.

Pedig azok a plakátok, amelyek a városi
gazdálkodás nyomorúságáról szólnak, sok-
kal érdekesebbek volnának, mint a polgár-
mester ur plakátjai és az a tüntető körme-
net, amelyet a nyomorgók tarthatnának,

sokkal őszintébb volna, mint a hivatalosan
rendezett tüntetések.

A helyzetet kitűnően jellemzi a következő
levél:

Tisztelt elvtársak!

Mint eddig, most is csak önökhöz fordulok
tanácsért és utbaigazításért. Nem mestersé-
gem az irás, de a düh és az elkeseredés tollat
ad kezembe, hogy panaszomat önökkel közöl-
jem. A „nyomor vámszedőiről“, az élelmiszer-
uzsorásokról akarok egyet-mást elmondani.
Püskösd vasárnapján bementem feleségem-
mel a Rákóczi-téri vásárcsarnokba. Bemen-
tem vele azért, mert egyedül nem akart
menni és azt akarta, hogy én is lássam, mit je-
lent az, ma Budapesten élelmiszert vásárolni.
Nem bántam meg azt, hogy vele mentem. És
szeretném, hogyha elvtársaim mind többen,
minél többször és lehetőleg együttesen néz-
nék meg, hogy mi történik a csarnokban.
Úl az a kofaszszony a zsákjai között és *min-*
den hatósági ellenőrzéstől menten zsarolja
az elébe kerülő vevőket. Egy deci zöldborsó-
ért püskösd vasárnapján 20 fillért kértek, ho-
lott egy-két nappal előbb 16 fillér volt ennek
az ára. Közben egy-két pompás esős nap volt
és mégis fölszrófolták a borsó árát. Pedig eb-
ből a katonaság egy szemét sem rekvirált.
De ünnepnap lévén, mindenki igyekezett a

hosszu koplalás után egy-egy jobb falathoz jutni és ez elég ok volt arra, hogy az árakat újból fölverjék. Egy fej salátáért 7—8 fillért kértek, holott a Dunánál a saláta százát 2—2.50 koronaért adják. Husról nem is beszélnek. Hat, hét és nyolc korona ma a hus kilója és ez a csemege ma ismeretlen előttünk. *De ki tud hagymát, burgonyát vagy lisztet kapni?* Kérdem én önöktől, nem azért küzdenek-e testvéreink a határokon, hogy az itthonmaradtak békén és emberi módon élhessenek? Hát hogyba Budapesten *nem Bárczy István, hanem valamelyik orosz generális lenne az ur, akkor koplalhatnánk mi még jobban?* Mit tett és mit tesz a város az élelmiszeruzsora megfékezésére? Semmit, éppenséggel semmit. Saját üzemében csak olyan drágán vesztegeti portékáit, mint a többi uzorás. Semmiféle áresökkenés nem található a főváros munkálkodása nyomán. Pedig szerintem az lett volna a főváros kötelessége, hogy a háboru legelején összevásárolt nagy készleteit a várostól sem megvetett „tisztos polgári haszon” hozzászámításával juttassa a fogyasztókhoz. Ehelyett a város éppén olyan drágán ad mindent, mint a magánuzorások. Ha mindent valami haszonnal, de tűrhető áron árusított volna a város, akkor, mint a magánárusok legnagyobb konkurrensé, föltétlenül utját állta volna a tűrhetetlen uzorának.

Én csak azt mondom és azt tanácsolom elvtársaimnak, menjenek el néha asszonyaikkal a csarnokba. *Menjenek el és nézzék meg ezeket a siralomtanyúkat.* Nézzék meg a kiéhezett, siránkozó proletárasszonyokat és cselekedjenek férfiakkal illően.

A közéletmezés nyomorúsága a fővárosban különösen azért érdekes, mert a főváros környékén és a nagyobb vidéki városokban bőségesen van fehér kenyér, jó ropogós kifli és az élelmiszerek ára is legalább nyolcvan százalékkal olcsóbbak, mint a fővárosban.

Nemrégiben még azzal vigasztalták a főváros lakosságát, hogy nemsokára jönnek a jó, friss főzelék-neműek, a főváros kertészeti gazdálkodásából kikerülő spenótok és ez majd letöri az uzorások zsaroló kíséreteit. A kofák és az élelmiszerárusok azonban valószínűen nem olvasták el a főváros hivatalos híreit és így nem vettek arról tudomást, hogy *most igazság szerint olcsón kelene árulniok a főzelék-neműeket.*

A hagyma kilója 2.40 korona, borsót csak protekcióval lehet kapni, mert aki az élelmiszereket áruló, városi védelem alatt álló hatalmas urakkal és asszonyágokkal *feleselni mer,* azt kiüzi a vásárcsarnokokból. Ha valaki olcsóbb áron kér valamit, azt kinevetik és durva módon inzultálják. Ha valaki a mészárszékben a 6 koronájáért olyan húst akar, amelyet meg lehet enni, *akkor kirugják a húsok szent csarnokaiból.* Az élelmiszeruzsorások úgy vélik, hogy csak azoknak van joguk a fővárosban enni, *akiknek a jóvedelme az évi 20.000 koronát meghaladja.* A főváros közéletmezési bizottságának valószínűen szintén ez a nézete, mert máskülönben kutya kötelessége volna a *hepciás-*

kodó, gögös, elbizakodott és szemtelenkedő uzorásokat megtanítani arra, hogy Budapesten sem szabad akadálytalanul zsarolni.

A városi gazdálkodás gyatrasága okozza, hogy akármennyi terem a különböző élelmiszerekből, azért Budapesten minden méregdrága. De csak Budapesten. A vidéki városokban az emberek elég tűrhetően élnek és így csak a főváros lakossága vergődik tehetetlenül az uzorások körmei között.

Ausztriában és Németországban az emberek sokkal jobban élnek, mint nálunk, pedig eddig azt hittük, *hogy mi vagyunk az a tejjel-mézzel folyó ország, amely a legjobban bírja ki a háborút.* Ez így is volna, ha a kormány és a főváros nem versenyeznének abban, hogy az uzorásokat megvédelmezzék. Azonban sokáig már nem lehet eltűrni a piócáknak ezt a szemtelen garázdálkodását. *Ha a főváros nem intézkedik, akkor nagyon könnyen olyan tüntetés is lehet a fővárosban, amely mindenre inkább alkalmas, mint a háborus lelkesedés fokozására!*